

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันนี้ประเทศไทยและประเทศจีนมีการติดต่อทางเศรษฐกิจมากขึ้น โดยเฉพาะความสัมพันธ์ทางการค้าและการลงทุนได้ขยายตัวอย่างรวดเร็วในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา นักลงทุนจีนให้ความสนใจเข้ามาลงทุนในไทยเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด นอกจากนี้ ด้านการท่องเที่ยว ปรากฏว่านักท่องเที่ยวจีนนิยมเดินทางมาเที่ยวไทยเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ส่งผลให้เงินตราต่างประเทศไหลเข้าสู่ประเทศไทยเพิ่มขึ้น ในด้านการส่งออกสินค้าการส่งออกสินค้าไทยไปจีนค่อนข้างสดใส โดยจีนสามารถส่งออกสินค้าประเภททุนและสินค้าอุปโภคบริโภคมายังไทยเพิ่มขึ้น เนื่องจากสินค้าจีนมีราคาถูก ส่วนไทยก็สามารถส่งออกสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปไปยังจีนมากขึ้นเช่นกัน เพราะจีนมีความต้องการสินค้ากลุ่มนี้จากไทยสูง ในด้านการลงทุนไทย-จีน นักลงทุนจีนหันมาสนใจขยายการลงทุนในต่างประเทศมากขึ้น รวมถึงการเข้ามาลงทุนในประเทศไทย เนื่องจากเล็งเห็นประโยชน์จากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน ทำให้มีเม็ดเงินลงทุนจากจีนมาไทยเป็นจำนวนมาก

ดังนั้นภาษาจีนจึงเป็นภาษาต่างประเทศที่สำคัญอย่างหนึ่งในการศึกษา รัฐบาลไทยได้เล็งเห็นความสำคัญในการเรียนรู้ภาษาจีนจึงได้ให้วิชาภาษาจีนเข้าไปในหลักสูตรภาษาต่างประเทศโดยมีทั้งหมด 12 มาตรฐาน ซึ่งมาตรฐาน ต.1.3 ระบุไว้ดังนี้ นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน การเขียนจึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ในการเรียนรู้วิชาภาษาจีน ผู้วิจัยได้เป็นครูผู้สอนวิชาภาษาจีนในโรงเรียนหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นเวลา 2 ปีในฐานะที่เป็นเจ้าของภาษา ผู้วิจัยได้ประสบปัญหาหลายอย่างในการสอนภาษาจีน เช่น ผู้เรียนไม่สามารถจำตัวอักษรภาษาจีนได้ เนื่องจากภาษาจีนเป็นภาษาที่มีสัญลักษณ์พิเศษเป็นภาษาที่ยาก ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถจำและเขียนตัวอักษรจีนได้ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาจีน ผู้เรียนโดยส่วนใหญ่จะมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาจีนค่อนข้างต่ำหรือกล่าวได้ว่าผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถผ่านเกณฑ์ในการเขียนของผู้สอนได้ ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในวิชาภาษาจีนของผู้เรียนโดยศึกษาแนวทางการสร้างสื่อตำราที่เหมาะสมกับยุคสมัย มีเทคนิคที่ช่วยให้เกิดสภาพการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน และช่วยกระตุ้นแรงจูงใจต่อการเรียนโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนให้นักเรียน

ในปัจจุบันนี้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้มีบทบาทที่สำคัญในการเรียนการสอนและเป็นสื่อที่ได้รับความนิยมอย่างมากเนื่องจากมีจุดเด่นหลายอย่าง เช่น ช่วยในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามศักยภาพของตน ช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ รวมทั้งเนื้อหาที่ทันสมัย ทำให้สามารถลดต้นทุนในการจัดการศึกษานั้น ๆ ได้และสามารถสร้างแรงจูงใจและความสนใจให้กับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงบูรณาการสื่ออิเล็กทรอนิกส์เข้าสู่กระบวนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนตัวอักษรจีนของผู้เรียน ซึ่งการนำเสนอเนื้อหาด้วยภาพนิ่งกับภาพเคลื่อนไหว และข้อความที่สอดคล้องกันอย่างเหมาะสม ซึ่งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้วิจัยใช้นั้นจะทำให้บทเรียนภาษาจีนเข้าใจได้ง่าย โดยนำเสนอเป็นภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหวและเสียงอธิบายที่เป็นภาษาไทย ทำให้ผู้เรียนทำความเข้าใจและจดจำบทเรียนด้วยภาพ เสียง และเรื่องราวที่เชื่อมโยงกัน นอกจากนี้จะมีความน่าสนใจกว่าบทเรียนปกติแล้ว การจดจำอย่างมีระบบส่งผลให้มีความคงทนต่อความรู้

ผู้วิจัยจึงคาดหวังว่า แนวทางนี้จะพัฒนาความสามารถในการเขียนตัวอักษรภาษาจีนและความคงทนในการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเขียนอักษรจีนเป็นที่น่าพอใจและมีส่วนช่วยสนับสนุนให้ผู้เรียน เกิดความสนใจต่อภาษาจีนและมีความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาจีน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนตัวอักษรจีนและความสามารถในการจำความหมายอักษรจีนก่อนและหลังเรียนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนอักษรจีนและความสามารถในการจำความหมายอักษรจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์กับการสอนแบบปกติ
3. เพื่อศึกษาความคงทนในการเขียนอักษรจีนและการจำความหมายอักษรจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สมมติฐานการวิจัย

1. ความสามารถในการเขียนและการจำความหมายอักษรจีนของนักเรียนที่เรียนด้วยเรียนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกัน โดยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. ผลการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนอักษรจีนและการจำความหมายของอักษรจีนและความคงทนของการเขียนอักษรจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนที่ผู้วิจัยใช้เป็นกลุ่มเป้าหมายในการทดลองสื่ออิเล็กทรอนิกส์ครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวนนักเรียน 29 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 15 คน กลุ่มควบคุม 14 คน

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

2.1 ตัวแปรอิสระในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ตัวแปร คือ

2.1.1 การจัดการเรียนรู้ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์

2.1.2 การจัดการเรียนรู้แบบปกติ

2.2 ตัวแปรตามในการวิจัยครั้งนี้ มี 3 ตัวแปร คือ

2.2.1 ความสามารถในการเขียนอักษรจีน

2.2.2 ความสามารถในการจำความหมายของอักษรจีน

2.2.3 ความคงทนในการเขียนอักษรจีน

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยคัดเลือกอักษรจีนมาจากกลุ่มประชากรอักษรจีนที่กำหนดให้นักเรียนเรียนในรายวิชา Chi20202 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โดยอักษรที่ผู้วิจัยคัดเลือกมามีจำนวนทั้งสิ้น 20 ตัวอักษร เป็นอักษรที่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายไม่เคยเรียนมาก่อน

4. ขอบเขตด้านเวลา

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้แก่ นักเรียนในกลุ่มเป้าหมายในระหว่างที่ผู้วิจัยทำการสอนในวิชา Chi20202 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 เป็นเวลา 8 ชั่วโมงระหว่าง วันที่ 10 มกราคม ถึง วันที่ 7 กุมภาพันธ์

นิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดการเรียนรู้ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สื่อหลากหลายประเภทที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ได้แก่ ข้อความภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหวและเสียง ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่ใช้กับคอมพิวเตอร์เพื่อนำเสนอเนื้อหาบทเรียนตามหลักสูตรวิชา chi 20202 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้แก่ผู้เรียนโดยผู้วิจัยจัดรูปแบบการเรียนรู้อักษรจีนตามแนวคิดการเรียนรู้คำคู่ (Paired – Associate) ด้วยการนำภาพนิ่งที่บอกถึงความหมายเชิงธรรมชาติของอักษรจีนนั้นๆ มาคู่กับตัวอักษรและจัดกลุ่มอักษรเป็นจำนวน 4 รายการ (List) รายการละ 5 ตัวอักษร และนำมาเสนอให้ผู้เรียน เรียนรายการละ 3 รอบ (Trial) โดยในแต่ละรอบจะมีการทดสอบ (Test) ความสามารถในการเขียนและจำความหมายอักษรจีนที่เข้าคู่กับภาพนิ่งที่มีความหมายเชิงธรรมชาติ

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง สื่อการเรียนอักษรจีนที่ใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม DeskTop Author 4 ซึ่งผู้วิจัยดัดแปลงมาจากโปรแกรม 快乐想象识字法 v4.0 ชุดประสบการณ์การเรียนรู้ในครั้งนี้ประกอบด้วยภาพนิ่งที่มีความหมายเชิงธรรมชาติ ภาพเคลื่อนไหว เสียงอธิบายที่เป็นภาษาไทย การออกเสียงที่เป็นภาษาจีน เสียงเพลงและแบบฝึกหัด

อักษรจีน หมายถึง ตัวอักษรจีนที่ใช้ในปัจจุบัน ซึ่งมีลักษณะที่ใกล้เคียงกับรูปธรรมชาติ และมีความหมายในตัว มีจำนวนทั้งสิ้น 20 ตัวอักษร คือ 大 (อ่านว่า ต้า มีความหมายว่า ใหญ่) 耳 (อ่านว่า เอ้อ มีความหมายว่า หู) 朵 (อ่านว่า ตู่ว มีความหมายว่า ดอก) 鼻 (อ่านว่า ปี้ มีความหมายว่า หมู) 子 (อ่านว่า จี มีความหมายว่า ลูก) 爸 (อ่านว่า ป่า มีความหมายว่า พ่อ) 妈 (อ่านว่า มา มีความหมายว่า แม่) 哥 (อ่านว่า กือ มีความหมายว่า พี่ชาย) 爷 (อ่านว่า เหยีย มีความหมายว่า ปู่) 妹 (อ่านว่า เมื่อยี มีความหมายว่า น้องสาว) 上 (อ่านว่า ช่าง มีความหมายว่า บน) 下 (อ่านว่า เซี่ย มีความหมายว่า ล่าง) 左 (อ่านว่า จู่ว มีความหมายว่า ซ้าย) 右 (อ่านว่า เย่า มีความหมายว่า ขวา) 边 (อ่านว่า เปียน มีความหมายว่า ข้าง) 书 (อ่านว่า ชู มีความหมายว่า หนังสือ) 包 (อ่านว่า เปา มีความหมายว่า ห่อ) 笔 (อ่านว่า ปี้ มีความหมายว่า ปากกา) 尺 (อ่านว่า ฉื่อ มีความหมายว่า ไม้บรรทัด) 本 (อ่านว่า ปิ่น มีความหมายว่า สมุด) ที่ผู้เรียนไม่เคยเรียนมาก่อน

ความสามารถในการเขียนอักษรจีน หมายถึง การเขียนอักษรจีนที่เข้าคู่กับภาพที่มีความหมายเชิงธรรมชาติของอักษรจีนนั้นๆ ได้ถูกต้อง

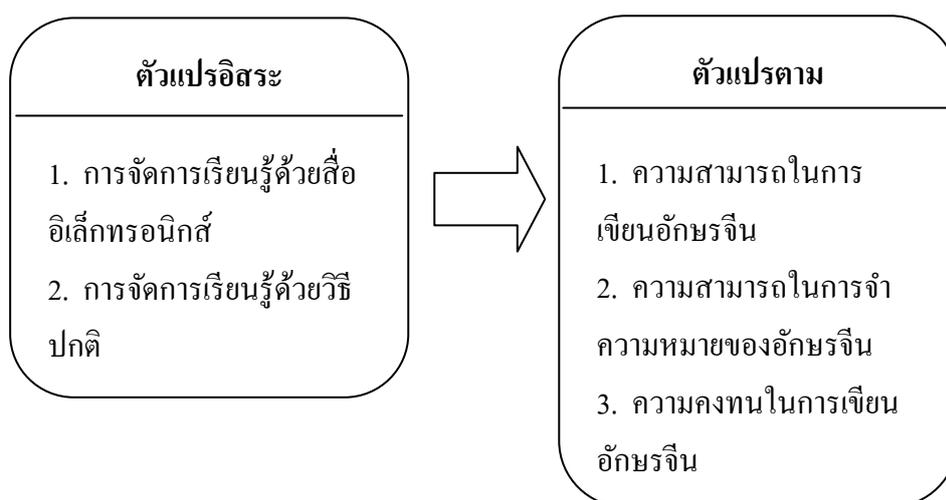
ความสามารถในการจำความหมายอักษรจีน หมายถึง หลังเรียนการเขียนความหมายของภาพเป็นภาษาไทยที่เข้าคู่กับตัวอักษรจีนนั้นๆ ได้ถูกต้อง

การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีปกติ หมายถึง กระบวนการเรียนการสอนที่เป็นวิธีปกติ ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน 3 ขั้น ขั้นที่ 1 การอธิบายอักษรจีน ขั้นที่ 2 ครูเขียนเป็นตัวอย่างและให้นักเรียนเขียนตาม ขั้นที่ 3 ให้นักเรียนฝึกเขียนหลาย ๆ รอบ

ความคงทนในการเขียนและการจำความหมายของอักษรจีน หมายถึง คะแนนผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่แสดงให้เห็นความสามารถในการจดจำหรือเกี่ยวกับการเขียนและการจำความหมายของอักษรจีนได้ถูกต้องหลังจบการทดลองแล้ว 3 สัปดาห์โดยการวัดห่างกัน 1 สัปดาห์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย



ประโยชน์ของการวิจัย

1. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาความสามารถในการเขียนและการจำความหมายอักษรจีน
2. นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการเขียนและการจำความหมายของอักษรจีน
3. ได้ข้อความรู้ในการนำมาพัฒนาสื่อในการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน